SKLEP SODIŠČA PRVE STOPNJE (drugi senat)
z dne 28. novembra 2005*

V zadevi T-94/04,

European Environmental Bureau (EEB), s sedežem v Bruslju (Belgija),

Pesticides Action Network Europe, s sedežem v Londonu (Združeno kraljestvo),

International Union of Food, Agricultural, Hotel, Restaurant, Catering, Tobacco and Allied Workers' Associations (IUF), s sedežem v Ženevi (Švica),

European Federation of Trade Unions in the Food, Agricultural and Tourism sectors and allied branches (EFFAT), s sedežem v Bruslju,

Stichting Natuur en Milieu, s sedežem v Utrechtu (Nizozemska),

Svenska Naturskyddföreningen, s sedežem v Stockholmu (Švedska),

ki jih zastopajo P. van den Biesen, G. Vandersanden in B. Arentz, odvetniki,

tožeče stranke,

* Jezik postopka: angleščina.

proti

Komisiji Evropskih skupnosti, ki jo zastopa B. Doherty, zastopnik, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožena stranka,

ob intervenciji

Syngenta Ltd, s sedežem v Guildfordu (Združeno kraljestvo), ki jo zastopata C. Simpson, solicitor, in D. Abrahams, barrister,

intervenient,

zaradi predloga za razglasitev ničnosti Direktive Komisije 2003/112/ES z dne 1. decembra 2003 o spremembi Direktive Sveta 91/414/EGS, da se vključi parakvat kot aktivno snov (UL L 321, str. 32),

SODIŠČE PRVE STOPNJE
EVROPSKIH SKUPNOSTI (drugi senat),

v sestavi J. Pirrung, predsednik, A. W. H. Meij, sodnik, in I. Pelikánová, sodnica,

sodni tajnik: E. Coulon,

sprejema naslednji

Sklep

Pravni okvir

Direktiva 91/414/EGS

1 V členu 4 Direktive Sveta 91/414/EGS z dne 15. junija 1991 o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet (UL L 230, str. 1) so določeni pogoji in postopek splošnega prava, ki se uporabljajo za dodelitev, revizijo in preklic dovoljenja za promet s fitofarmacevtskimi sredstvi. V tem smislu je v členu 4(1)(a) Direktive določeno, da se dovoljenje lahko dodeli samo za sredstva, katerih aktivne snovi so navedene v Prilogi I.

2 Pogoji, potrebni za vključitev aktivnih snovi v Prilogo I, so navedeni v členu 5 Direktive 91/414. Ta vključitev je mogoča le, če se, ob upoštevanju trenutnega znanstvenega in tehničnega znanja, lahko pričakuje, da fitofarmacevtska sredstva, ki vsebujejo zadevno aktivno snov, izpolnjujejo določene pogoje glede neškodljivosti za zdravje ljudi in živali ter za okolje.

3 V členu 8(2) Direktive je določeno, da z odstopanjem od določb člena 4 Direktive države članice v času prehodnega obdobja na svojem ozemlju lahko dovolijo promet s fitofarmacevtskimi sredstvi, ki vsebujejo aktivne snovi, ki niso navedene v Prilogi I in so bile v prometu že dve leti po datumu uradnega obvestila, torej 26. julija 1993.

4 Aktivne snovi, vsebovane v sredstvih, ki so upravičena do odstopanja iz člena 8(2) Direktive, postopno pregleda Komisija v okviru delovnega programa.

Uredba št. 3600/92/EGS

5 V členu 5 Uredbe Komisije (EGS) št. 3600/92 z dne 11. decembra 1992 o podrobnih pravilih za izvajanje prve faze delovnega programa iz člena 8(2) Direktive Sveta 91/414/EGS (UL L 366, str. 10) je določeno, da Komisija sestavi seznam aktivnih snovi, ki jih je treba preučiti, in za oceno vsake aktivne snovi imenuje državo članico poročevalko.

6 Iz členov 6 in 7 Uredbe št. 3600/92 izhaja, da mora država članica, imenovana za poročevalko, oceniti zadevno aktivno snov in Komisiji predati poročilo o oceni spisa, ki vključuje priporočilo, da se aktivna snov vpiše v Prilogo I Direktive 91/414 ali da se sprejmejo drugi ukrepi, kot je umik s trga.

7 Komisija nato preučitev spisa in poročilo zaupa Stalnemu odboru za prehranjevalno verigo in zdravje živali, ustanovljenemu s členom 58 Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 178/2002 z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane, in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L 31, str. 1).

8 V členu 7(3a) Uredbe št. 3600/92, dodanemu z Uredbo Komisije (ES) št. 1199/97 z dne 27. junija 1997 o spremembi Uredbe št. 3600/92 (UL L 170, str. 19), je določeno, da Komisija odboru posreduje osnutek besedila, ki je lahko v več oblikah. Če se predlaga, da se aktivna snov vpiše v Prilogo I Direktive, bo šlo za osnutek direktive. Če se v osnutku predvideva sprejetje negativnih ukrepov proti aktivni snovi, vključno s preklicem dovoljenj za fitofarmacevtska sredstva, ki vsebujejo to snov, lahko Komisija predlaga osnutek sklepa, naslovljenega na države članice.

Dejansko stanje

9 Tožečih strank je šest. Prva je European Environmental Bureau (EEB), združenje belgijskega prava, katerega statutarni namen je predvsem spodbujanje varstva in ohranjanja okolja v državah Evropske unije. EEB sodeluje z različnimi posvetovalnimi organi Komisije, posebno s Stalno skupino za zdravstveno varstvo rastlin in Svetovalnim odborom za kmetijstvo in okolje. Prav tako je član European Habitats Forum in ima zato status interesne skupine in opazovalca v okviru Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, str. 7).

10 Druga tožeča stranka, Pesticides Action Network Europe, je družba britanskega prava, katere cilj je spodbujati trajnostne alternativne rešitve pri uporabi pesticidov. Sodelovala je na Stakeholders' Conference on the Development of a Thematic Strategy on the Sustainable Use of Pesticides (Konferenca interesnih skupin o razvoju tematske strategije v zvezi s trajnostno rabo pesticidov), ki jo je organizirala Komisija 4. novembra 2002.

11 Tretja tožeča stranka, International Union of Food, Agricultural, Hotel, Restaurant, Catering, Tobacco and Allied Workers' Associations (IUF), je mednarodna zveza nacionalnih sindikatov, ki zastopajo delavce, zaposlene v različnih sektorjih, med drugim v kmetijskem in sadjarskem sektorju. Po njenem statutu je namen IUF predvsem braniti splošne in posebne interese delavcev v vseh državah, ki so zaposleni v sektorjih, ki jih pokriva. IUF je del Evropske konfederacije sindikatov, ki jo Evropska unija priznava kot edino medpanožno sindikalno organizacijo, ki je reprezentativna na evropski ravni.

12 European Federation of Trade Unions in the Food, Agricultural and Tourism sectors and allied branches (EFFAT) je združenje belgijskega prava, ki je ena od regionalnih podružnic IUF. EFFAT sodeluje z različnimi posvetovalnimi organi, ki jih je ustanovila Komisija, med katerimi sta Stalna skupina za zdravstveno varstvo rastlin in Svetovalni odbor za kmetijstvo in okolje.

13 Peta tožeča stranka, Stichting Natuur en Milieu (v nadaljevanju: Natuur en Milieu), je ustanova nizozemskega prava, katere namen je po njenem statutu predvsem „dati glas stvarem, ki ga nimajo", ter sedanjim in prihodnjim generacijam ponuditi živo naravo in zdravo okolje. Ta ustanova je članica EEB.

14 Šesta tožeča stranka, Svenska Naturskyddföreningen (v nadaljevanju: Naturskyddföreningen), je združenje švedskega prava, katerega statutarni namen je predvsem mobilizirati javno mnenje in vplivati na odločitve v zvezi z varstvom narave in okolja ter delovati v prid varstvu in vzdrževanju ekološko pomembnih območij. Naturskyddföreningen je poleg tega lastnik kmetije Osaby na jugovzhodu Švedske, katere kmetijska dejavnost je zagotovljeno povsem organska. Po mnenju tožečih strank območje, kjer se nahaja Osaby in popolnoma izjemen značaj biotopov, ki so tam ohranjeni, tvorijo popolno življenjsko okolje za dvoživke, kot sta Triturius cristatus in Rana arvalis, zavarovani z Direktivo 92/43.

15 Julija 1993 je več podjetij, med njimi tudi Syngenta Ltd, Komisijo obvestilo o tem, da želijo, da se parakvat vpiše v Prilogo I Direktive 91/414.

16 Točka 83 Priloge I Uredbe št. 3600/92 omenja parakvat kot eno izmed snovi, ki se nanašajo na prvo fazo delovnega programa Komisije iz člena 8(2) Direktive 91/414.

17 Z Uredbo Komisije (ES) št. 933/94 z dne 27. aprila 1994 o določitvi aktivnih snovi v fitofarmacevtskih sredstvih in pooblastitvi držav članic poročevalk za izvajanje Uredbe št. 3600/92 (UL L 107, str. 8) je bilo za državo članico poročevalko za parakvat določeno Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske.

18 Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske je Komisiji 31. oktobra 1996 predložilo poročila o oceni in ustrezna priporočila v skladu z določbami člena 7(1)(c) Uredbe št. 3600/92. To poročilo o oceni so preučile države članice in Komisija v okviru Stalnega odbora za prehranjevalno verigo in zdravje živali.

19 EEB, Pesticides Action Network Europe in Naturskyddföreningen so 12. junija 2003 pozvali evropske ministre za okolje in Komisijo, naj parakvata ne vključijo v Prilogo I Direktive 91/414. Poleg tega je 25. septembra 2003 EFFAT k temu pozval tudi člane evropskih institucij.

Izpodbijani akt

20 Komisija je 1. decembra 2003 sprejela Direktivo 2003/112/ES o spremembi Direktive 91/414, da se vključi parakvat kot aktivno snov (UL L 321, str. 32, v nadaljevanju: izpodbijani akt).

21 Iz člena 1 in iz priloge k izpodbijanemu aktu izhaja, da se parakvat doda v Prilogo I Direktive 91/414. Poleg tega iz priloge k izpodbijanemu aktu izhaja, da se parakvat lahko uporablja izključno kot herbicid in da so nekatere tehnike trosenja sredstev, ki vsebujejo to snov, prepovedane.

22 V členu 2 izpodbijanega akta je določeno, da države članice najpozneje do 30. aprila 2005 sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, ki so potrebni za ravnanje v skladu z izpodbijanim aktom. Države članice o tem takoj obvestijo Komisijo in od 1. maja 2005 izvajajo te določbe.

23 S členom 3 izpodbijanega akta se od držav članic zahteva predvsem to, da ponovno preverijo vsako dovoljenje za vsakega od fitofarmacevtskih sredstev, ki vsebuje parakvat, da se zagotovi spoštovanje pogojev, ki se uporabljajo pri tej aktivni snovi, določenih v Prilogi I Direktive 91/414.

24 V skladu s členom 4, prvi odstavek, izpodbijanega akta države članice zagotovijo, da imetniki dovoljenj poročajo do najpozneje 31. marca 2008 o učinkih ukrepov za ublažitev tveganja, ki se morajo uporabiti prek programa nadzora, ter o izvedbi izboljšav pri oblikah parakvata. Ta določba določa tudi, da države članice te podatke takoj predložijo Komisiji. V členu 4, drugi odstavek, izpodbijanega akta je določeno, da Komisija predloži Stalnemu odboru za prehranjevalno verigo in zdravje živali poročilo o uporabi izpodbijanega akta, z navedbo, ali so zahteve za vključitev v Prilogo I še naprej izpolnjene, in lahko predlaga kakršno koli spremembo te direktive, vključno z umikom iz Priloge I, če meni, da je to potrebno.

25 V členu 5 izpodbijanega akta je določeno, da akt začne veljati 1. novembra 2004.

26 Nazadnje, v členu 6 izpodbijanega akta je določeno, da je naslovljen na države članice.

Postopek in predlogi strank

27 Z vlogo, vloženo v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 27. februarja 2004, so tožeče stranke vložile to tožbo.

28 Z ločeno vlogo, ki je bila vložena v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 18. maja 2004, je tožena stranka podala ugovor nedopustnosti na podlagi člena 114 Poslovnika Sodišča prve stopnje. Tožeče stranke so 30. julija 2004 predložile svoja stališča o tem ugovoru.

29 Z vlogo, vloženo v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 9. junija 2004, je Syngenta Ltd predlagala, da se ji dovoli intervencija v podporo toženi stranki v tem postopku. S sklepom z dne 14. oktobra 2004 je predsednik drugega senata Sodišča prve stopnje dovolil to intervencijo. Intervenient pisne vloge ni vložil v predpisanem roku.

30 Tožeče stranke Sodišču prve stopnje predlagajo, naj:

— izpodbijani akt razglasi za ničen;

— Komisiji naloži plačilo stroškov.

31 Tožena stranka Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

— tožbo zavrže kot nedopustno;

— tožečim strankam naloži plačilo stroškov.

Pravo

32 Če stranka to predlaga, lahko Sodišče prve stopnje v skladu s členom 114(1) Poslovnika odloči o nedopustnosti, ne da bi odločalo o zadevi po temelju. V skladu z odstavkom 3 istega člena se ta predlog obravnava ustno, razen če Sodišče prve stopnje ne odloči drugače. V obravnavani zadevi Sodišče prve stopnje meni, da je zadeva po preučitvi spisa dovolj pojasnjena in da ustni postopek ni potreben.

O ugovoru nedopustnosti, ki izhaja iz narave izpodbijanega akta

33 Komisija navaja, da člen 230, četrti odstavek, ES ne omenja možnosti, da bi lahko fizična ali pravna oseba izpodbijala direktivo. Zato tožeče stranke s tem, ko Sodišče prve stopnje pozivajo, naj razveljavi izpodbijani akt, od sodišča Skupnosti zahtevajo, naj ne spoštuje natančnega besedila iz člena 230, četrti odstavek, ES. Vsekakor naj bi bila tožba proti izpodbijanemu aktu zaradi normativne narave direktiv nedopustna.

34 V zvezi s tem Sodišče prve stopnje nasprotno od Komisije ugotavlja, da dejstvo, da člen 230, četrti odstavek, ES ne obravnava izrecno dopustnosti tožb za razglasitev ničnosti direktive, ki jih vložijo posamezniki, ne zadošča za razglasitev nedopustnosti takšnih tožb (glej sklep Sodišča prve stopnje z dne 6. maja 2003 v zadevi Vannieuwenhuyze-Morin proti Parlamentu in Svetu, T-321/02, Recueil, str. II-1997, točka 21 in navedena sodna praksa). Institucije Skupnosti namreč ne smejo že samo zaradi izbire oblike zadevnega akta izključiti sodnega varstva, ki ga ta določba Pogodbe daje posameznikom (glej sklep Sodišča prve stopnje z dne 14. januarja 2002 v zadevi Association contre l'heure d'été proti Parlamentu in Svetu, T-84/01, Recueil, str. II-99, točka 23 in navedena sodna praksa).

35 Komisija prav tako neupravičeno trdi, da normativna narava izpodbijanega akta nasprotuje temu, da bi posamezniki lahko vložili tožbo za razglasitev ničnosti. Iz sodne prakse namreč izhaja, da lahko v določenih okoliščinah celo normativen akt, ki se uporablja za vse zadevne gospodarske subjekte, neposredno in posamično zadeva le nekatere izmed njih (sodbe Sodišča z dne 16. maja 1991 v zadevi Extramet Industrie proti Svetu, C-358/89, Recueil, str. I-2501, točka 13, z dne 18. maja 1994 v zadevi Codorniu proti Svetu, C-309/89, Recueil, str. I-1853, točka 19, in z dne 22. novembra 2001 v zadevi Antillean Rice Mills proti Svetu, C-451/98, Recueil, str. I-8949, točka 46; sodba Sodišča prve stopnje z dne 6. decembra 2001 v zadevi Emesa Sugar proti Svetu, T-43/98, Recueil, str. II-3519, točka 47).

36 V teh okoliščinah je treba zavrniti ugovor nedopustnosti, ki izhaja iz narave izpodbijanega akta.

O ugovoru nedopustnosti, ki izhaja iz neobstoja procesnega upravičenja tožečih strank

Trditve strank

37 Komisija zanika, da bi izpodbijani akt neposredno in posamično zadeval tožeče stranke. Ker gre za vprašanje, ali izpodbijani akt posamično zadeva tožeče stranke, trdi, da lahko regulativni akt posamično zadeva fizično ali pravno osebo samo, če jo le-ta zadeva zaradi nekaterih lastnosti, ki so značilne zanjo, ali zaradi dejanskega stanja, ki jo ločuje od katere koli druge osebe in jo zato individualizira enako, kot bi naslovnika akta (glej sodbo Sodišča z dne 1. aprila 2004 v zadevi Komisija proti Jégo-Quéré, C-263/02 P, Recueil, str. I-3425, točka 45 in navedena sodna praksa). Vendar v obravnavanem primeru ne gre za to.

38 Tožeče stranke trdijo, da jih izpodbijani akt zadeva neposredno in posamično.

39 Ker gre za pogoj v zvezi s posamično zadevnostjo, prvič, navajajo, da jih izpodbijani akt posebno zadeva, saj je dejavnost vsake od njih v tem, da branijo višje interese, za katere gre v tem primeru, torej varstvo okolja in javno zdravje. Tako so EEB, Natuur en Milieu in Naturskyddföreningen v okviru Direktive 92/43 dejavni na področju varstva okolja in ohranjanja narave, vključno z prostoživečimi rastlinskimi in živalskimi vrstami. IUF in EFFAT sta dejavna na področju varovanja interesov delavcev, posebno kmetijskih delavcev, vključno z varovanjem njihovega zdravja.

Izpodbijani akt naj bi prizadel posebno te interese, saj naj bi s kršenjem prava Skupnosti vodil do „nazadovanja“ v smislu varstva navedenih interesov. Dodajajo, da izpodbijani akt zadeva posebno Naturskyddföreningen, saj je v obravnavanem primeru ogrožena njegova lastninska pravica.

40 Drugič, trdijo, da imata EEB in EFFAT poseben status svetovalca pri Komisiji in drugih evropskih institucijah na svojih strokovnih področjih, da imajo Natuur en Milieu, Naturskyddföreningen in IUF enak status pri nacionalnih in nadnacionalnih organih, ter da so nekatere tožeče stranke v skladu s svojim statutarnim namenom izrecno zahtevale od Komisije, naj ne vključi parakvata v Prilogo I Direktive 91/414.

41 Tretjič, trdijo, da se v nizozemskem pravnem redu šteje, da Natuur en Milieu neposredno in posamično zadevajo kršitve pravnih predpisov, ki varujejo interese okolja in prostoživečih živalskih vrst, ter da velja enako tudi v švedskem pravu v zvezi z Naturskyddföreningen.

42 Četrtič, tožeče stranke navajajo, da dopustnost njihove tožbe narekuje zahteva po učinkovitem sodnem varstvu, spoštovanje načela enakopravnosti orožij in predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi določb Aarhuške konvencije o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah v institucijah in organih Skupnosti (COM/2003/0622 konč., v nadaljevanju: predlog uredbe Aarhus).

43 Ker gre najprej za potrebo po tem, da se jim zagotovi učinkovito sodno varstvo, tožeče stranke trdijo, da bi razglasitev ničnosti izpodbijanega akta v različnih državah preprečila številne zapletene, dolge in drage postopke za pridobitev dovoljenja. Po njihovem mnenju bi, če bi se morale obrniti na nacionalna sodišča, morale nadzorovati morebitne vloge za dovoljenje v vseh državah članicah, preučiti pravni sistem držav, ki prejmejo vlogo za dovoljenje za promet in začeti postopke pred pristojnimi nacionalnimi sodišči. Poleg tega bi morale zaradi načela medsebojnega priznavanja iz člena 10 Direktive 91/414 tiste tožeče stranke, ki želijo nasprotovati dajanju v promet proizvodov, ki vsebujejo parakvat, intervenirati v vseh nacionalnih postopkih. Končno trdijo, da v nasprotju s tem, kar trdi Komisija, pri tem ne gre za vprašanje manjšega odpora, saj je praktično nemogoče, da se nacionalno sodišče izreče o veljavnosti izpodbijanega akta. S stališča učinkovitosti pravnih sredstev, ki so na voljo tožečim strankam, v skladu s členom 6 in členom 13 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljevanju: EKČP), ki velja za Sodišče prve stopnje v smislu člena 6(2) EU, naj bi iz tega izhajalo, da lahko tožeče stranke utemeljeno vložijo to tožbo na Sodišču prve stopnje.

44 Glede načela enakopravnosti orožij, tožeče stranke najprej trdijo, da bi bila tožba proizvajalca parakvata, kot je Syngenta, proti izpodbijanemu aktu na podlagi člena 230, četrti odstavek, ES, razglašena za dopustno, kakor naj bi to izhajalo iz sklepa Sodišča prve stopnje z dne 24. januarja 2001 v združenih zadevah Iberotam in drugi proti Komisiji (T-112/00 in T-122/00, Recueil, str. II-97, točka 79). Vendar bi načelo enakopravnosti orožij iz členov 6, 13 in 14 EKČP zahtevalo, da lahko stranke, za katere ima akt, ki ga je sprejela Komisija, nasprotne učinke, razpolagajo z istimi priložnostmi, kar zadeva pravna sredstva. V zvezi s tem dodajajo, da sodba Sodišča z dne 10. decembra 1969 v združenih zadevah Eridania in drugi proti Komisiji (10/68 in 18/68, Recueil, str. 459), po kateri procesno upravičenje posameznikov ne more izhajati iz samega dejstva, da so v konkurenčnem razmerju z naslovniki izpodbijanega akta, v tem primeru ni pomembna, ker se ta sodba nanaša na konkurenčna razmerja, ki jih v tem primeru sploh ni.

45 Končno tožeče stranke trdijo, da je njihova tožba dopustna na podlagi obrazložitev predloga uredbe Aarhus. V tej obrazložitvi Komisija meni, da ni treba spremeniti člena 230 ES, da bi dopustili procesno upravičenje evropskih organizacij za varstvo okolja, ki izpolnjujejo določene objektivne kriterije, ki jih postavlja navedeni predlog. Tožeče stranke pa naj bi izpolnjevale navedene kriterije, kar bi, če se sprejme sklepanje Komisije, bilo dovolj za to, da se jim prizna procesno upravičenje za razveljavitev izpodbijanega akta.

Presoja Sodišča prve stopnje

46 V skladu s členom 230, četrti odstavek, ES „lahko fizične ali pravne osebe sprožijo postopke zoper nanje naslovljene odločbe ali zoper odločbe, ki jih neposredno in posamično zadevajo, čeprav so v obliki uredbe ali odločbe naslovljene na drugo osebo."

47 V obravnavanem primeru iz člena 6 izpodbijanega akta izhaja, da so njegove edine naslovnice države članice. Zato morajo tožeče stranke dokazati predvsem to, da jih ta akt, čigar niso naslovnice, posamično zadeva.

48 V zvezi s tem iz sodne prakse izhaja, da, kot v obravnavanem primeru, tožeče stranke, ki niso naslovnice akta, ne morejo trditi, da jih le-ta posamično zadeva, razen če vpliva nanje zaradi določenih njihovih značilnosti ali zaradi okoliščin, ki jih ločijo od vseh drugih oseb, in jih torej individualizira podobno kot samega

naslovnika akta (glej sodbo Sodišča z dne 25. julija 2002 v zadevi Unión de Pequeños Agricultores proti Svetu, C-50/00 P, Recueil, str. I-6677, točka 36 in navedena sodna praksa).

49 Zato je treba preveriti, ali v obravnavanem primeru izpodbijani akt zadeva tožeče stranke zaradi nekaterih lastnosti, ki so njihova posebnost, ali na podlagi okoliščin, ki jih z vidika izpodbijanega akta ločijo od vseh drugih oseb.

50 Da bi dokazale, da jih izpodbijani akt posamično zadeva, tožeče stranke, prvič, trdijo, da ta akt nanje posebno vpliva zaradi resnih škodljivih učinkov, ki jih ima na varstvo okolja in na varovanje zdravja delavcev, kar se odraža v nazadovanju varstva teh interesov. Poleg tega naj bi bil Naturskyddföreningen še posebno prizadet zaradi vpliva, ki naj bi ga imel izpodbijani akt na njegovo lastninsko pravico.

51 Najprej je treba navesti, da tožeče stranke ne razložijo natančno, zakaj pomeni izpodbijani akt nazadovanje v smislu varstva okolja in zdravja delavcev, prav tako ne navajajo konkretnih dokazov, s katerimi bi potrdile domnevno škodljivi vpliv na lastninsko pravico Naturskyddföreningen.

52 Nato je treba poudariti, da se z izpodbijanim aktom v bistvu spreminja Priloga I Direktive 91/414, in sicer tako, da se v njej navede aktivna snov parakvat in določijo

pogoji njene uporabe kot aktivne snovi (člen 1); da se od držav članic zahteva, da, po eni strani, ponovno preverijo vsako dovoljenje za vsakega od fitofarmacevtskih sredstev, ki vsebuje parakvat, po drugi strani pa, da ponovno ovrednotijo dovoljena fitofarmacevtska sredstva, ki vsebujejo parakvat (člen 3); da se od držav članic zahteva, da zagotovijo, da imetniki dovoljenj poročajo do najpozneje 31. marca 2008 o učinkih ukrepov za ublažitev tveganja, ki se morajo uporabiti prek programa nadzora, ter o izvedbi izboljšav pri oblikah parakvata (člen 4, prvi odstavek) ter od Komisije zahtevati, da predloži Stalnemu odboru za prehranjevalno verigo in zdravje živali poročilo o uporabi izpodbijanega akta, z navedbo, ali so zahteve za vključitev v Prilogo I Direktive 91/414 še naprej izpolnjene in lahko predlaga kakršno koli spremembo te direktive, vključno z umikom iz Priloge I, če meni, da je to potrebno (člen 4, drugi odstavek).

53 Ne glede na to, katera ali katere od teh določb po mnenju tožečih strank škodljivo vplivajo na interese, ki jih varujejo, v obliki nazadovanja na področju varstva teh interesov in škodljivega vpliva na lastninsko pravico ene izmed njih, je treba ugotoviti, da te določbe vplivajo na njihovo objektivno lastnost subjektov, dejavnih na področju varstva okolja ali zdravja delavcev ali kot imetnika lastninske pravice, in to tako kot na vsako drugo osebo, ki je v enakem položaju.

54 Vendar, kot izhaja iz sodne prakse, ta edina lastnost ni dovolj, da bi dokazali, da izpodbijani akt tožeče stranke posamično zadeva (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 2. aprila 1998 v zadevi Greenpeace in drugi proti Komisiji, C-321/95 P, Recueil, str. I-1651, točka 28, in sklep Sodišča prve stopnje z dne 30. aprila 2003 v zadevi Villiger Söhne proti Svetu, T-154/02, Recueil, str. II-1921, točka 47 in navedena sodna praksa).

55 Iz zgoraj navedenega izhaja, da domnevni resni škodljivi učinki izpodbijanega akta na interese in lastninske pravice tožečih strank ne dopuščajo ugotovitve, da jih izpodbijani akt posamično zadeva.

56 Drugič, tožeče stranke trdijo, da imata EEB in EFFAT poseben status svetovalca pri institucijah Skupnosti, da imajo Natuur en Milieu, Naturskyddföreningen in IUF podoben status pri nacionalnih in nadnacionalnih organih ter da so nekatere tožeče stranke v skladu s svojim statutarnim namenom izrecno zahtevale od Komisije, naj ne vključi parakvata v Prilogo I Direktive 91/414.

57 V zvezi s tem je treba najprej opozoriti, da dejstvo, da oseba tako ali drugače sodeluje v postopku, ki vodi do sprejetja akta Skupnosti, lahko to osebo individualizira glede na zadevni akt samo, če je zakonodaja Skupnosti, ki se uporabi, za to osebo predvidela določena procesna jamstva (glej sklep Sodišča prve stopnje z dne 29. aprila 2002 v zadevi Bactria proti Komisiji, T-339/00, Recueil, str. II-2287, točka 51, in navedena sodna praksa). Vendar v obravnavanem primeru predpisi Skupnosti, veljavni za sprejetje izpodbijanega akta, ne predvidevajo za tožeče stranke nobenega procesnega jamstva niti kakršne koli udeležbe nacionalnih in nadnacionalnih posvetovalnih organov ali posvetovalnih organov Skupnosti, v katerih po njihovih trditvah domnevno sodelujejo tožeče stranke. Vendar niti iz dejstva, da so tožeče stranke pozvale organe Skupnosti, da parakvata ne vključijo v Prilogo I Direktive 91/414, niti iz njihovega domnevnega sodelovanja v posvetovalnih organih ni mogoče sklepati, da jih izpodbijani akt zadeva posamično.

58 Tretjič, glede trditve, da naj bi nizozemsko in švedsko pravo priznavalo, da tožeče stranke akti, ki škodljivo vplivajo na interese, ki jih branijo, neposredno in

posamično zadevajo, je treba navesti, da procesno upravičenje, ki ga tožečim strankam priznavajo nekateri pravni redi držav članic, ni pomembno za vrednotenje njihovega procesnega upravičenja za vložitev ničnostne tožbe zoper akt Skupnosti v skladu s členom 230, četrti odstavek ES (glej v tem smislu sklep Sodišča prve stopnje z dne 9. avgusta 1995 v zadevi Greenpeace in drugi proti Komisiji, T-585/93, Recueil, str. II-2205, točka 51).

59 Iz zgoraj navedenega izhaja, da pravo Skupnosti danes na sodišču Skupnosti ne predvideva skupinske tožbe, kot jo v obravnavanem primeru zagovarjajo tožeče stranke.

60 Četrtič, tožeče stranke trdijo, da učinkovito sodno varstvo, kot je določeno v členu 6 in členu 13 EKČP, ki velja za institucije Skupnosti na podlagi člena 6(2) EU, zahteva, da se ta tožba razglasi za dopustno, in sicer po eni strani zato, ker so postopki pred nacionalnimi sodišči dolgi, zapleteni in dragi, po drugi strani pa zato, ker naj ta sodišča ne bi mogla odločati o vprašanjih, ki se postavljajo v okviru te tožbe.

61 V zvezi s tem je Sodišče razsodilo, da je pravica do učinkovitega sodnega varstva del splošnih načel prava, ki izhajajo iz skupnih ustavnih tradicij držav članic, in da je bila ta pravica prav tako potrjena v členih 6 in 13 EKČP (zgoraj v točki 48 navedena sodba Unión de Pequeños Agricultores proti Svetu, točki 38 in 39).

62 V isti sodbi je Sodišče ugotovilo, da je Pogodba ES s členoma 230 ES in 241 ES na eni strani in s členom 234 ES na drugi uvedla celovit sistem pravnega varstva, namenjenega zagotoviti nadzor zakonitosti aktov institucij, s tem da ga je zaupala sodiščem Skupnosti. V tem sistemu imajo fizične ali pravne osebe, ki zaradi pogojev dopustnosti iz člena 230, četrti odstavek, ES ne morejo neposredno izpodbijati splošnih aktov Skupnosti, možnost zatrjevati neveljavnost teh aktov, odvisno od primera, bodisi posredno v skladu s členom 241 ES pred sodiščem Skupnosti bodisi pred nacionalnimi sodišči, ki sicer niso pristojna, da sama ugotovijo neveljavnost navedenih aktov, lahko pa v zvezi s tem Sodišču predložijo vprašanja za predhodno odločanje (zgoraj v točki 48 navedena sodba Unión de Pequeños Agricultores proti Svetu, točka 40).

63 Nazadnje, iz sodne prakse izhaja, da dopustnost tožbe za razglasitev ničnosti pred sodiščem Skupnosti ne more biti odvisna od tega, ali obstaja pravno sredstvo pred nacionalnim sodiščem, ki omogoča preučitev veljavnosti akta, za katerega se zahteva razveljavitev (glej v tem smislu zgoraj v točki 48 navedeno sodbo Unión de Pequeños Agricultores proti Svetu, točka 46).

64 Iz tega izhaja, da pri pojmovanju, ki ga je Sodišče uveljavilo v sodni praksi, trditev, ki izhaja iz učinkovitega sodnega varstva, na katerega se sklicujejo tožeče stranke, ne more biti sama po sebi podlaga za dopustnost njihove tožbe.

65 Petič, tožeče stranke trdijo, da je treba njihovo tožbo razglasiti za dopustno na podlagi načela enakopravnosti orožij. V zvezi s tem je dovolj navesti, da iz sodne prakse izhaja, da samo dejstvo, da na tožečo stranko akt vpliva diametralno nasprotno kot na osebo, ki ima procesno upravičenje za razveljavitev tega akta, ne

zadošča za to, da se tej tožeči stranki dodeli procesno upravičenje (glej v tem smislu zgoraj v točki 44 navedeno sodbo Eridania in drugi proti Komisiji, točka 7, in sodbo Sodišča z dne 23. maja 2000 v zadevi Comité d'entreprise de la société française de production in drugi proti Komisiji, C-106/98 P, Recueil, str. I-3649, točka 41). V teh pogojih, četudi dopustimo, kot trdijo tožeče stranke, da ima intervenientka procesno upravičenje za razveljavitev izpodbijanega akta, ta edina okoliščina ne more biti dokaz za to, da tožeče stranke izpolnjujejo zahtevo, da jih izpodbijani akt posamično zadeva, ali da jih oprosti dokazovanja, da izpolnjujejo to zahtevo.

66 Končno, šestič, tožeče stranke trdijo, da njihovo procesno upravičenje izhaja po eni strani iz tega, kar Komisija navaja v obrazložitvi predloga uredbe Aarhus, torej da imajo evropska združenja za varstvo okolja, ki izpolnjujejo določene objektivne kriterije, procesno upravičenje v smislu člena 230, četrti odstavek, ES, po drugi strani pa, da v obravnavanem primeru tožeče stranke izpolnjujejo navedene objektivne kriterije.

67 V zvezi s tem je treba najprej navesti, da načela, ki določajo hierarhijo norm (glej predvsem sodbo Sodišča z dne 27. oktobra 1992 v zadevi Nemčija proti Komisiji, C-240/90, Recueil, str. I-5383, točka 42), nasprotujejo temu, da bi akt sekundarnega prava dodeljeval procesno upravičenje posameznikom, ki ne izpolnjujejo zahtev iz člena 230, četrti odstavek, ES. Isto velja *a fortiori* za obrazložitev predloga akta sekundarnega prava.

68 Zato obrazložitev, ki jo navajajo, tožečih strank ne oprošča zahteve, da dokažejo, da jih izpodbijani akt posamično zadeva. Poleg tega, tudi če se priznava, da so tožeče stranke usposobljeni subjekti v smislu predloga uredbe Aarhus, je treba ugotoviti, da

niso predložile nobenega razloga, da bi zaradi te lastnosti lahko šteli, da jih izpodbijani akt posamično zadeva.

69 Glede na vse navedeno je treba ugotoviti, da tožečih strank izpodbijani akt posamično ne zadeva. Zato je treba tožbo razglasiti za nedopustno, ne da bi bilo pri tem treba preučiti, ali ta akt tožeče stranke zadeva neposredno.

Stroški

70 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Tožeče stranke niso uspele, zato se jim v skladu s predlogi Komisije naloži plačilo stroškov.

71 V skladu s členom 87(4), tretji pododstavek, Poslovnika lahko Sodišče prve stopnje odredi, da intervenient nosi svoje stroške. V obravnavani zadevi stranka, ki je intervenirala v podporo Komisiji, nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je

SODIŠČE PRVE STOPNJE (drugi senat)

sklenilo:

1. Tožba se zavrže kot nedopustna.

2. Tožeče stranke poleg lastnih stroškov nosijo tudi stroške Komisije.

3. Intervenient nosi svoje stroške.

V Luxembourgu, 28. novembra 2005

Sodni tajnik — Predsednik

E. Coulon — J. Pirrung